

Institut de Ciències de l'Educació
de la Universitat de Barcelona

Memòria del curs

2012
2013

Índex

L'organització de l'ICE 3

L'equip humà 4

Activitats formatives 7

Educació i comunitat 21

Recerca 23

Publicacions 29

L'organització de l'ICE

Àmbits d'actuació

- Formació de professorat d'educació infantil, primària, secundària i formació professional
- Formació de professorat universitari
- Educació i comunitat
- Innovació en formació
- Recerca
- Publicacions
- Administració i serveis

http://www.ub.edu/ice/que_es_ice

Equip de direcció

Director	Antoni Sans Martín
Director adjunt	Xavier M. Triadó Ivern
Secretària	Mercedes Gracenea Zugarramurdi
Caps de secció	Carme Albaladejo Marcet Educació Infantil, Primària, Secundària i Formació Professional
	Francesc Martínez Olmo Recerca
	Teresa Pagès Costas Universitat
	Enric Prats Gil Educació i Comunitat
	Marta Ollé Figueras Administració i Serveis

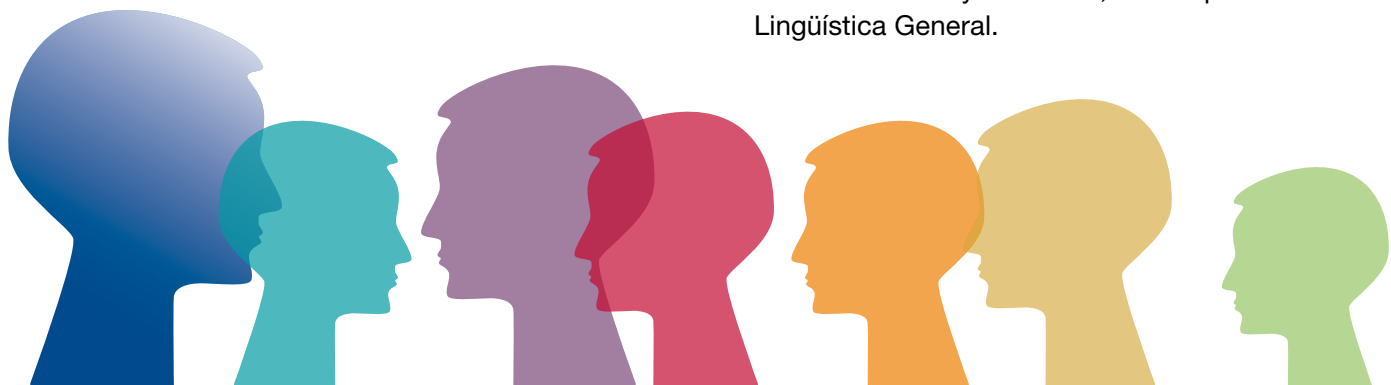
<http://www.ub.edu/ice/seccions>

L'equip humà

Per dur a terme les tasques de formació, d'investigació, d'assessorament i de producció de materials i, en definitiva, de presència de la Universitat de Barcelona, a través de l'ICE, en els contextos educatius als quals es fa referència al llarg de la memòria, han col·laborat amb nosaltres:

Professorat amb adscripció a l'ICE

- Juan Antonio Amador Campos, del Departament de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic.
- Maria Teresa Colén Riau, del Departament de Didàctica i Organització Educativa.
- Albert Cornet Calveras, del Departament d'Electrònica.
- Begoña Gros Salvat, del Departament de Teoria i Història de l'Educació.
- Joan Guàrdia Olmos, del Departament de Metodologia de les Ciències Socials.
- Núria Lorenzo Ramírez, del Departament de Didàctica i Organització Educativa.
- Elisa Rosado Villegas, del Departament de Didàctica i de la Literatura.
- Laura Rubio Serrano, Departament de Teoria i Història de l'Educació.
- Rosa Sayós Santigosa, del Departament de Filologia Catalana.
- Liliana Tolchinsky Brenman, del Departament de Lingüística General.

Professorat amb dedicació a l'Institut

- Olga González Mediel, del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal

Professorat del Departament d'Educació que es troba en comissió de serveis.

Hem pogut comptar amb la dedicació de sis professionals d'aquestes comissions per coordinar i desplegar tant les activitats de formació permanent encarregades pel Departament d'Educació com els diferents programes de formació. Aquestes persones han estat:

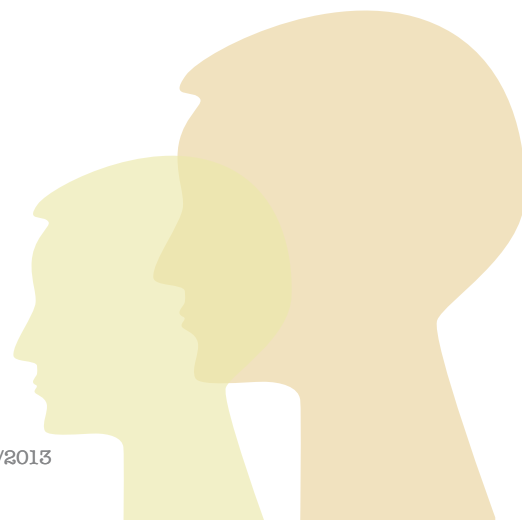
- Carmen Albaladejo Marcet, cap de la secció de Formació del Professorat d'Educació Infantil, Primària, Secundària i Formació Professional, i els formadors i formadores següents:
  - Blanca Barredo Gutiérrez,
  - Antoni Giner Tarrida,
  - Mercè Martínez Martínez i
  - Josep Palos Rodríguez.

Professorat que ha col·laborat amb el Servei d'Assessorament a la Recerca (SAR)

- Vanesa Berlanga Silvente, Francesc Martínez Olmo, M. José Rubio Hurtado, Antonio Ruiz Bueno i Ruth Vilà, del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació.

Altres personal col·laborador

- Professorat vinculat als diferents programes i projectes d'investigació de l'ICE: Carmen Buisan Seradell, Salvador Carrasco Calvo, Otilia Defis Peix, Dolors Ferrer Canadell, Maria Grané Oró, Artur Parcerisa Arán, Joan Perera Parramon, Joaquim Prats Cuevas i Amèlia Tey Teijón.
- Becaris, becàries i personal de recerca vinculats a les seccions, les activitats i els grups de recerca de l'Institut: Eduard Abelenda Puigvert, Milagros Albert Gandia, Ana M. Berruecos Vila, Jazmín Bustamante Vera, Cristina Castillo Colom, Maria Couto Escudero, Laia Cutillas Alberich, Elisabet Fernández Barrios, Marc Fernández Ferrer, Helga Jorba Noguera, Francisco José López Caballero, Marta López Costa, Mireia Llorca Fernández, Meritxell Marondo Moreta, Gemma Marín Malpartida, Karla Núbia Magalhaes, Isidora Valentina Saez Rosenkranz, Sergi Selvas Gardeñas i Andrés Taroco.

Personal d'administració i serveis

La gestió administrativa i econòmica de les diferents activitats i dels diversos àmbits de formació l'han dut a terme les persones següents:

- Marta Ollé Figueras, cap de la secció d'Administració i Serveis.
- Secretaria: M. Àngels Segura Ricart, cap de negociat, i Ana Castán Santafé, Albert Coines Vicente, Juliàna Gómez Peñalba, Marisa Herrero Serrano, M. Dolors Ortiz Muñoz, Luís Ramos del Río, Margarita Ruiz Desimón i Assumpta Ruiz Sánchez.
- Negociat Econòmic: David Oliva Albaladejo, cap de negociat, i Sònia Alzamora García, Julià Rodríguez Cámara i Cristina Rojas Martínez.

Personal laboral

L'organització i gestió dels diferents programes de formació i desenvolupament professional del professorat universitari i d'assessorament a la recerca en educació l'han dut a terme les persones següents:

- Evangelina González Fernández i Lourdes Marzo Ruiz, a la secció de Formació de Professorat d'Universitat.
- Lissette Fernández Núñez a la secció de Recerca.

El disseny i desenvolupament de les aplicacions i bases de dades de l'ICE l'ha dut a terme Rafael Becerra Machado, juntament amb l'àrea de Serveis a Usuaris de Mundet dirigida per Carme Pineda Teixidó.

L'organització i gestió dels continguts de la pàgina web de l'ICE l'ha dut a terme Mònica Mato Ferré.

Com cada any, volem agrair la feina de tots els col·laboradors i col·laboradores amb els quals l'ICE compta per dur a terme les diferents activitats: formadors i formadores del Programa de Formació Permanent del Departament d'Educació i de les activitats fetes per iniciativa de l'ICE, i especialment dels centres educatius amb els quals hem estat en contacte per poder aconseguir els objectius compartits. Aquest agraïment el volem fer arribar, també, a totes aquelles institucions que han confiat en nosaltres i ens han encomanat tasques docents, d'assessorament i d'investigació. Així mateix, el nostre agraïment es fa extensiu als professors i institucions d'altres països que ens han visitat i s'han interessat per la tasca, l'organització i el funcionament de l'Institut i han formulat consultes sobre formació permanent i desenvolupament professional del professorat.

Activitats formatives

Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària i formació professional

L'objectiu principal de la secció és coordinar i desenvolupar programes de formació permanent del professorat d'infantil, primària, secundària i formació professional a través d'activitats d'actualització científica i didàctica, i la dinamització de grups de treball per a la innovació docent i la investigació educativa. Per aconseguir aquest objectiu, una acció fonamental és desenvolupar la formació de formadors dels professionals de l'educació.

Un altre dels objectius prioritaris de la secció és l'impuls de projectes educatius de centre per a la millora de l'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat. La qualitat a l'educació és un dels pilars del nostre sistema educatiu, i per tant és important planificar i portar a terme canvis en l'organització i la metodologia de treball als centres educatius a partir d'una detecció de necessitats i un plantejament avaluatiu de centre. La visió global en la intervenció als centres és un aspecte fonamental de la formació permanent del professorat.

Les activitats organitzades per aquesta secció van adreçades fonamentalment a la formació permanent del professorat i a la millora dels centres educatius del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i també a la resta de centres privats i concertats, dels nivells educatius esmentats.

Les activitats de formació i millora sorgeixen, o bé pels encàrrecs del Departament d'Ensenyament, o per iniciativa pròpia de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

Han participat en aquestes activitats 3863 mestres i professors, a més de 1284 professionals que han col·laborat en les diferents activitats, formant part de comitès científics o com a organitzadors de jornades, presentant ponències, impartint formació, etc.

El nombre total d'activitats fetes durant aquest curs ha estat de 168, de les quals 58 han estat subvencionades pel Departament d'Ensenyament, 7 corresponen a la formació professional, i 51 a assessoraments a Primària i Secundària sobre competència comunicativa i matemàtica dels quals 33 corresponen a Primària i 18 a secundària. D'activitats sense subvenció, d'iniciativa pròpia de la institució, se n'han fet 110, de les quals 11 corresponen als CLIPS (formació telemàtica). 46 corresponen a la formació de formadors i 64 a iniciatives de l'ICE (cursos, seminaris de formació permanent, grups d'innovació i recerca).

Activitats fetes per encàrrec del Departament d'Ensenyament

Formació de formadors en diversos àmbits

Cal destacar que en el total d'activitats dutes a terme s'observa un augment de les dirigides a la formació de formadors, encàrrec prioritari del Departament d'Ensenyament. De les 46 activitats adreçades al professorat formador destaquem les següents:

- Cursos de: Les competències bàsiques de la persona formadora I
- Formació de formadors en la pràctica reflexiva en dos vessants: formació en la pràctica reflexiva en les diferents àrees de coneixement i formació per a assessors en competències bàsiques.
- Formació de formadors en acollida, tutorització i construcció de la identitat docent del professorat novell.
- Formació de formadors: avaluació de l'acció formativa
- Formació de formadors: introducció a la recerca
- Formació de formadors en programació i avaluació per competències a secundària
- Formació de formadors en competències bàsiques curriculars
- Formació de formadors en aprenentatge servei (ApS)
- Formació de formadors en dinàmica d'aula i treball cooperatiu
- Formació de formadors en metodologia, programació i avaluació (1a i 2a)
- Formació de formadors de matemàtiques.
- Formació de formadors de coneixement del medi
- Formació de formadors de Biologia i Geologia
- Formació de formadors de Visual i Plàstica
- Formació de formadors en educació per a la ciutadania
- Formació de formadors sobre avaluació de la transferència
- Aules digitals: actives, interactives i competencials
- Formació de formadors d'infantil
- Formació de formadors: escola inclusiva i alumnes d'altres capacitats
- Formació de formadors: intervenció educativa amb alumnes d'altres capacitats
- Formació de formadors: tècniques de relaxació vivencial aplicades a l'aula
- Formació de formadors en conflicte i mediació
- Formació de formadors: protecció de la infància i treball en xarxa
- Formació de formadors: coeducació i projectes de centre
- Formació de formadors: gestió alternativa del conflicte
- Formació de formadors en llengua Oral
- Les noves tecnologies i la llengua escrita
- Estratègies lectores i de l'expressió escrita. Propostes metodològiques
- Foreign Language Innovation Team
- Metodologia i innovació TIC
- Treball per projectes d'aprenentatge servei amb servei a la comunitat.
- Seminari de Ciències Socials per a professorat de secundària

Formació professional

El Departament d'Ensenyament, ens va comunicar al més de maig que podíem comptar amb una petita subvenció procedent d'un fons social europeu. Amb aquest pressupost vam poder atendre algunes demandes de centres que necessitaven una actualització científic-tècnica i pedagògica, per donar resposta als nous currículums LOE. Degut a que la subvenció era molt ajustada, malauradament no vam poder atendre altres necessitats formatives, que també eren necessàries. Per això algunes de les activitats formatives, es van plantejar com una actualització en aspectes específics del cicle formatiu i el plantejament didàctic per portar a l'aula. Una de les activitats va resultar un avanç important en el plantejament de l'avaluació com a eix de la programació amb la finalitat d'assegurar els resultats d'aprenentatge marcats en els currículums.

Hem continuat la col·laboració amb Barcelona Knowledge Campus (BKC), amb l'edició de les II jornades de Foment de l'emprenedoria en la formació professional i les II jornades d'actualització en el camp biomèdic per a professorat d'FP. Totes dues han estat un èxit tant per la participació de professorat com per la qualitat de les presentacions.

Participació en els **plans de formació de zones educatives** amb els següents objectius:

- Assessorar i orientar per a la formació amb la responsabilitat de buscar el professorat formador que ha d'impartir els cursos a les zones, d'acord amb la demanda d'activitats formatives dels centres de recursos pedagògics. L'ICE intervé en vint-i-tres zones (disset a la província de Barcelona i sis a Barcelona ciutat).
- Dissenyar la formació de formadors per a l'actualització en innovació docent del professorat formador

que s'ocupa de la formació en zones o de les activitats desenvolupades a partir de la iniciativa de l'ICE.

- Formar part de la comissió del Pla de formació de zona amb la finalitat de seleccionar les activitats que es desenvoluparan durant el curs.

Activitats fetes per iniciativa pròpia de l'ICE

Es porten a terme activitats de formació permanent sorgides des dels diferents programes de l'ICE, els quals es concreten en la programació de la formació adreçada als diferents nivells educatius i al professorat de formació professional.

Actualment hi ha divuit programes, mitjançant els quals es fan les tasques de coordinar grups de treball d'innovació, propugnar recerques educatives i organitzar jornades, cursos generals, cursos per a professorat novell, seminaris, taules rodones i conferències. També s'impulsen projectes de centre per a la millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

De les jornades i congressos organitzats, es poden destacar els següents:

- II Simposi Internacional sobre Perspectives de Recerca i Innovació
- II Jornades relaxació i meditació a l'escola. Es pot meditar a l'escola?
- IV Jornades Cultura de Mediació: El compromís de la mediació en temps de crisi
- IIII Jornada Escolta'm
- VII Jornada de *Coaching* Educatiu
- Jornada de formació per a formadors en aprenentatge servei
- IX Jornades d'Educació Emocional. Educació emocional i valors

- XIII Trobada de Professorat de Ciències de la Terra i del Medi Ambient del Batxillerat
- VIII Trobada de Professorat de Biologia del Batxillerat. «La biologia actual: actualització de coneixement i noves tecnologies»
- II Jornada de Foment de l'emprenedoria en la formació professional.
- II Jornada d'Actualització en el camp biomèdic per a professorat de formació professional
- Jornades de lectura i escriptura. Llegir i escriure: una visió integradora
- Infant & Primary Teacher's Day
- Secondary Teacher's Day
- IV Jornades d'educació i arxius. El món educatiu, usuari de l'arxiu per a la recerca.

Cal destacar que durant el curs 2012-2013 s'han engegat i consolidat nombrosos projectes. Alguns del més significatius són:

Projecte Fem Salut

Es duu a terme conjuntament amb l'Agència Catalana de la Salut; és un projecte que proposa partir del consens i el compromís dels diferents membres de la comunitat educativa (professorat, famílies i alumnat) per permetre impulsar intervencions en l'àmbit de la salut. Els objectius principals són: unificar criteris d'implantació de l'estratègia Fem Salut! al territori. Donar eines que facilitin la tasca dels centres educatius que volen impulsar un currículum i un entorn escolar amb continguts de salut. Fomentar l'aprenentatge comú entre els centres participants. Facilitar l'intercanvi d'experiències comunes. Crear una xarxa de comunicació entre les escoles en ma-

tèria de salut. Dissenyar i portar a terme l'avaluació de Fem Salut! durant aquest curs escolar. Revisar i actualitzar els materials. Durant aquest curs han participat en el projecte 28 escoles.

Projecte Vivències

Continua el projecte amb el mateix objectiu que el curs anterior: descobrir i conèixer com és la vida de la infància en altres indrets del món i donar l'oportunitat als infants de 0 a 6 anys de contrastar altres realitats, enriquint així el seu desenvolupament educatiu i emocional.

Programa d'intervenció educativa «Altes capacitats en el marc de l'escola inclusiva»

L'objectiu d'aquest programa és elaborar pautes organitzatives i de gestió per aconseguir que el sistema d'aprenentatge dels alumnes d'AC sigui tant significatiu i de qualitat com per a la resta de l'alumnat dins del marc inclusiu. Es volen formar i consolidar *cèl·lules de canvi* i models de gestió excel·lents per a una aplicació pràctica, profunda i beneficiosa, dins del marc socioeconòmic actual i de previsió de futur professional per als alumnes d'AC i tot l'alumnat en general.

El programa vol donar una visió pràctica des de l'aula i des del centre per a una intervenció educativa significativa dels alumnes d'altres capacitats en el marc inclusiu, i respondre a les preguntes que ens fan els docents generalment, com ara:

- Què necessito per entendre i poder treballar amb més qualitat amb els alumnes d'altres capacitats?
- Com els detecto a l'aula?
- Com sé què necessiten?
- Quines eines em poden ser més útils a l'aula?
- Què faig quan arriba un dictamen extern?

Programa TREVA. Tècniques de Relaxació Vivencial aplicades a l'aula

Línia de treball

Els temes clau són: *Programa TREVA (Tècniques de Relaxació Vivencial Aplicades a l'Aula), mindfulness, relaxació escolar, meditació, Focusing, psicocorporalitat, educació emocional, interioritat a l'escola.*

El programa treballa en tres direccions:

- 1) La recerca teòrica i empírica al voltant dels temes clau, sobretot aquells que impliquin la comunitat educativa.
- 2) Formar formadors per desenvolupar el Programa TREVA tot aplicant-lo mitjançant formació als centres escolars de Catalunya.
- 3) Crear diversos materials del Programa TREVA (publicacions, díptics, guia del programa, web, adaptacions a infantil i primària, vídeos, contes, publicacions, entre altres etc.).

El objectius del programa son:

Generals

- 1 Contribuir en la millora de la pràctica docent tot desenvolupant nous mètodes.
- 2 Afavorir el rendiment escolar i l'èxit dels plantejaments didàctics.
- 3 Facilitar l'educació emocional.
- 4 Harmonitzar la relació entre professors i alumnes.
- 5 Vetllar per la «higiene mental» i salut general del centre.
- 6 Donar a professors i alumnes de recursos per la prevenció i disminució de l'estrès.

Específics

- 1 Incloure la relaxació com a pràctica habitual en les aules.
- 2 Millorar l'atenció. Desenvolupar la capacitat d'estar en silenci i en calma per millorar el clima d'aula i afavorir l'aprenentatge.
- 3 Aprendre a relaxar-se i ser conscient de la pròpia postura.
- 4 Desenvolupar la consciència sensorial, l'energia corporal i la interioritat.
- 5 Saber gestionar les pròpies emocions i transformar les emocions negatives.

Projecte Escolta'm

Aquest curs s'ha continuat liderant el desplegament del projecte Escolta'm.

Aquest projecte vol millorar els aprenentatges de l'alumnat i potenciar una millor convivència en el centre educatiu. És un projecte que té una forta demanda des de les escoles i els resultats que es van obtenint són encoratjadors. En aquest sentit s'ha iniciat una recerca experimental per tal de valorar els aprenentatges de competències emocionals de l'alumnat i la implicació del centre educatiu amb el projecte Escolta'm.

Durant el curs 2012-2013 s'ha fet l'acompanyament de 42 centres educatius, tant de continuïtat com de centres que s'incorporen a la xarxa.

Actualment el projecte està arribant a més de 6000 nens i nenes entre 3 i 15 anys. Els professionals implicats durant aquest curs per portar a terme aquesta tasca són:

1. Implicació de més de 550 mestres i professors.
2. Implicació de 56 referents de projecte.
3. Implicació del referent de projecte de l'ICE.
4. Implicació d'un equip coordinador de 7 persones.
5. 1 serveis educatius que hi col·laboren.
6. 2 SEETDIC (Vallès i Barcelona).

Aquesta tasca ha implicat les accions formatives següents:

7. Realització de 7 cursos de formació a professorat de 20 hores.
8. Seminari de 40 hores amb els referents del projecte.
9. Jornades Escolta'm de treball amb professorat. Juny de 2013.

Es va portar a terme una avaluació amb l'alumnat i el professorat per saber quins eren els resultats de la implantació del projecte.

Els resultats han estat clarament satisfactoris.

Projecte *coaching* educatiu

Aquest ha estat el cinquè curs durant el qual s'ha desenvolupat el projecte de *coaching* educatiu.

Les accions que s'han portat a terme han estat:

1. Cursos de *coaching* educatiu per a directius.
2. Cursos de *coaching* per a docents.
3. Jornades residencials d'introducció al *coaching* educatiu. Juliol de 2012.
4. Curs de *coaching* educatiu a la Universitat de Santiago de Compostel·la.

Projectes de vida

Consolidació del projecte. Aquest busca la prevenció de l'absentisme i el fracàs escolar. El projecte vol aportar un eina de treball tutorial en què el docent pugui acompanyar l'alumnat en la construcció d'una narrativa que no sigui autolimitant en les seves aspiracions de futur.

La metodologia és la intervenció en un nombre determinat de sessions tutorials en què es treballen a partir de mitjans audiovisuals les narratives de l'alumnat. Es detecten i es treballen les que són limitants, per prendre consciència de la seva implicació i per al posterior canvi de creences capacitadores.

Continuïtat amb el pilotatge als dos centres de Barcelona. S'ha ampliat a un tercer centre. Els resultats de l'avaluació mostren la satisfacció de l'alumnat en el seu procés de treball.

Projecte de tutoria entre iguals

Continuïtat del Programa TEI (tutoria entre iguals). Aquest programa, que té una implicació de tot el centre educatiu, especialment a secundària, té per objectiu la prevenció de l'assetjament escolar (*bullying*) a les escoles i la millora de la convivència. La finalitat és l'acompanyament de l'alumnat que inicia la seva escolarització a l'institut per part d'alumnat més antic. Un apadrinament que acull i ajuda a l'encaix en el centre educatiu.

S'està implantat a la resta de l'estat.

Projecte de centre orientador

Durant aquest curs el grup ha sintetitzat el seu treball de clarificació en el que significa un centre orientador. S'ha publicat un article a la revista REIRE.

<http://revistes.ub.edu/index.php/REIRE/article/view/628>

Internacionalització

- Durant aquest darrer any s'ha iniciat la preparació del IV Congrés Internacional de Noves Tendències en la Formació Permanent. El III es va realitzar a Mèxic amb la Universitat de Saltillo.
- Projecte amb els Instituts Universitaires de Formation des Maîtres (IUFM) de Marsella, en el qual col·laboren deu universitats europees.

Convenis amb altres entitats

Conveni amb el Barcelona Knowledge Campus (BKC) per contribuir, des de la formació del professorat, al desenvolupament de la formació professional (FP). Es concreta en dues jornades:

1. Actualització biomèdica, amb l'objectiu de difondre entre el professorat d'FP les novetats que s'estan portant a terme en un camp cada cop més significatiu com és la recerca biomèdica.
2. Foment de l'emprenedoria, amb l'objectiu de contribuir entre l'alumnat i el professorat al desenvolupament de les competències i els valors necessaris per emprendre.

Continuem formant part de l'equip coordinador del Centre Promotor d'Aprenentatge Servei de Catalunya.

Formació del professorat universitari

Formació permanent	795
Formació en gestió i recerca	121
Formació per a joves investigadors	168
Cursos d'anglès per a la internacionalització de la docència	180
Activitats coorganitzades	321
Activitats acreditades	2.641
Total	4.226

Formació permanent

L'ajust pressupostari ha conduït a realitzar els tallers en una única edició, durant els mesos de gener, febrer i març.

S'han organitzat un total de 21 tallers, dels quals s'han hagut d'anul·lar 4 per falta de matrícula, amb una participació de 795 professors.

Programa de formació en gestió i recerca a la Universitat de Barcelona

Destinat a càrrecs acadèmics i professorat amb responsabilitat en gestió acadèmica o en recerca. L'objectiu general és oferir una formació en tècniques de gestió en l'entorn universitari i, per extensió, en educació superior. S'han ofert 6 mòduls de gener a juny del 2013, amb un total de 121 participants.

Programa de formació per a joves investigadors

Té com a objectiu donar eines als joves investigadors per fer front als reptes que actualment té plantejada la recerca (com fer recerca i com difondre-la; l'aprenentatge de l'arquitectura de la recerca; la gestió de la recerca i la transferència del coneixement generat). Dirigida a personal de la UB, contractat, becari o tècnic de suport a la recerca, en fase predoctoral o bé postdoctoral sempre que no hagi passat més d'un any des de la defensa de la tesi. S'han ofert 4 mòduls, entre gener i maig, amb un total de 188 participants.

Pla d'internacionalització de la docència: cursos d'anglès per a la docència i cursos d'anglès instrumental

Els nous plans d'estudis donen la possibilitat que es puguin impartir certes matèries, tant de grau com de màster, en una segona llengua diferent de la vehicular, cosa que ha de permetre als alumnes adquirir unes competències transversals fonamentals per a la seva formació i orientació professional.

Per això, l'ICE ha treballat en dues línies de formació:

- **Anglès per a la docència:** en col·laboració amb el Vicerectorat d'Estudiants i Política Lingüística, s'han ofert diverses edicions del curs *Basic skills and tools to teach content subjects in English*, de 30 hores de durada. Aquest curs ha de servir tant per contribuir a millorar la capacitat d'impartir les classes i desenvolupar la docència en anglès, com per a la preparació de ponències i presentacions en aquest idioma en congressos i fòrums de recerca i docència. Se n'han ofert 4 edicions, amb un total de 80 places.

Atès que molts participants d'edicions anteriors demanaven continuar treballant amb aquest tipus de formació, durant aquest curs acadèmic hem continuat oferint un *Basic skills and tools to teach content subjects in English II*, amb l'objectiu que aquestes persones segueixin aprofundint en les estratègies disponibles per conduir una sessió en anglès. Se n'han fet dues edicions, amb 40 places disponibles.

course methodology Teaching Language Students

- **Anglès instrumental:** l'anglès per a la docència s'ha volgut reforçar amb 4 cursos més de caràcter instrumental per reforçar els coneixements d'anglès del professorat i preparar-los per accedir al següent nivell de *Basic skills*. Es van oferir 4 cursos de gramàtica (2 van haver de ser anul·lats), de 60 hores, i 3 grups de fluïdesa (1 va haver de ser anul·lat), de 30 hores, amb un total de 160 places.

Activitats coorganitzades amb els centres

Formació a partir de les peticions de departaments o grups de professors d'un centre i d'acord amb la persona encarregada de la coordinació de formació del centre.

S'han dut a terme 17 activitats coorganitzades entre l'ICE i els diferents centres de la UB.

Activitats acreditades

Durant el curs 2012-2013 s'han acreditat 102 activitats de formació organitzades per centres i serveis de la UB, amb un total de 2.641 participants.

Assessorament

S'han desenvolupat de manera específica accions d'assessorament i formació adreçades al professorat de la UB relacionades amb:

- Programa de formació docent: l'ús de les TIC (Facultat d'Economia i Empresa)
- Competència transversal "Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (Facultat d'Economia i Empresa)
- Avaluació en línia dels estudiants de cinquè d'Odonologia sobre les pràctiques extramurs (Facultat d'Infermeria)
- Competències transversals (Facultat de Belles Arts)
- Disseny de materials, relacionats amb un projecte d'innovació docent (Facultat d'Economia i Empresa)
- Introducció de jocs de rol i estudis de cas a l'assignatura d'economia del sector públic (Facultat d'Economia i Empresa)
- Enquesta, forma part del projecte CUBAC-2 (Facultat de Farmàcia)
- Millorar la rúbrica d'avaluació (Facultat de Farmàcia)

Acció tutorial

Durant el curs acadèmic s'han dut a terme diverses activitats relacionades amb el Pla d'acció tutorial de la Universitat de Barcelona (PAT-UB) als centres.

En aquests tallers s'han treballat els temes següents:

- Tutoria en línia
- Acció tutorial a la Facultat d'Economia i Empresa
- Preparació de l'acció tutorial a la Facultat d'Economia i Empresa per al curs 2013-2014.

Altra formació per encàrrec extern a la UB

- Col·laboració entre l'ICE de la UB i la Universitat de la Salle (Bogotà, Colòmbia). Proposta de creació d'una xarxa d'universitats llatinoamericanes, per col·laborar en la línia de: la formació docent del professorat, la millora i innovació docent i la investigació en docència. Aquesta col·laboració ha d'ajudar a potenciar la millora de la qualitat de la docència, i ha de permetre la transferència de resultats entre les universitats participants i la seva difusió a tota la comunitat universitària a través de publicacions.
- A proposta de l'ICE, es van convidar dos professors de la UB perquè anessin a la Universitat de la Salle de Bogotà per participar en un panell, juntament amb dos panelistes internacionals més, sobre ètica, educació i societat.
- Fundació Solidaritat UB: Campus en línia

Consell de Coordinació de Formació dels Centres

Amb la voluntat de garantir que les activitats de formació responguin a les necessitats reals dels centres i de contribuir a la línia estratègica de millora de la qualitat docent en els ensenyaments de la UB, des de l'ICE es va crear el 2005 el Consell de Coordinació de Formació dels Centres. Aquest Consell continua treballant activament en l'organització d'activitats de formació a demanda dels centres mitjançant les anomenades activitats coorganitzades i acreditades, tal com es detalla en un apartat anterior.

S'ha fet una reunió del Consell de Coordinació:

- 21 de maig de 2013. Presentació de les línies bàsiques de la política docent per part del Vicerector de Política Docent, el Dr. Manel Viader, i exposició del programa del director de l'ICE, el Dr. Antoni Sans, pels següents quatre anys. S'informa sobre les propostes d'actuació de la Secció d'Universitat i la planificació futura i, com és habitual a cada reunió del Consell de Coordinació, els coordinadors presenten les activitats de formació dels seus centres i les propostes de futur.

Col·laboracions i convenis

Col·laboració amb el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Innovació (CRAI)

S'ha continuat la col·laboració amb el CRAI a través de la seva directora, Adelaida Ferrer, i de la cap de la Unitat de Suport a la Docència, Mireia Casas, per mantenir un grup de treball estable adreçat a oferir de manera coorganitzada cursos, tallers, seminaris, assessorament, etc. sobre el gestor de continguts Moodle, del Campus Virtual de la UB.

Col·laboració amb la Unitat d'Informàtica de Recerca - Àrea TIC, UB

S'ha continuat la col·laboració amb la Unitat d'Informàtica de Recerca - Àrea TIC, UB per a la coorganització de tallers sobre la utilització del programa Gestor de projectes de recerca (GPR), adreçats a professorat, investigadors i tècnics de recerca. El GPR és una aplicació web de suport a la gestió de projectes de recerca integrada amb altres sistemes de la UB i la Fundació Bosch i Gimpera, i compartida per investigadors, tècnics de suport i col·laboradors dels projectes. S'han organitzat 3 tallers, amb 20 places a cada un.

Col·laboració amb el Programa de Millora i Innovació Docent (PMID)

S'han fet diverses reunions, liderades pel coordinador del PMID i la cap de la Secció d'Universitat de l'ICE, per portar a terme la formació demandada pels grups d'innovació docent a través dels ajuts PMID 2012-2013.

Col·laboració amb la Unitat de Formació Corporativa, de l'Àrea de Personal

S'han compartit places en cursos d'anglès instrumental organitzats per la Unitat de Formació Corporativa.

Simposi Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) 2013

- La Secció d'Universitat de l'ICE ha col·laborat en la preparació i realització del Simposi CIDUI: «Estudiants i graduats d'avui. La resposta de les universitats», celebrat a Barcelona el dia 29 de maig de 2013, a la seu de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).
- La Secció d'Universitat de l'ICE de la UB, entre d'altres funcions, té l'encàrrec de portar a terme la coordinació general i el seguiment dels comitès.

Participació en comissions internes a la UB

- Consell de Coordinació del màster d'Educació Superior.
- Comissió Mixta TIC als graus i màsters, dependent del Vicerectorat de Política Acadèmica i Científica.
- Consell de Qualitat de la UB.
- Comissió Tècnica per al Campus UB.
- Comissió CUBAC.
- Comissió Campus de la UB.
- Comissió d'usuaris campus virtual UB.

Participació en comissions interuniversitàries

- **Comitè organitzador del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI).**
- **Xarxa Estatal de Docència Universitària. Red Estatal de Docencia Universitaria (REDU)**
Com a membre institucional de REDU, s'ha participat en els seminaris i les assemblees convocades per la xarxa, a Sitges (Barcelona), els dies 19 i 20 de novembre de 2010, i a la UNED, a Madrid, el 3 i 4 de febrer de 2011, sobre «¿Qué funciona y que no en el apoyo a la docencia universitaria? Análisis y contraste de las experiencias actuales».
- **Grup Interuniversitari de Formació Docent (GIFD)**
La Secció forma part del grup de treball format per tots els ICE i unitats de formació de les universitats públiques catalanes. L'objectiu del grup és contribuir a una formació de qualitat del professorat universitari per millorar les seves competències docents. Ha obtingut diversos ajuts. <http://gifd.upc.edu/>
- **Xarxa d'ICE i serveis de formació de les universitats espanyoles. Red Institucional de Formación del Profesorado (REDIFOP)**
Participació en la creació d'una xarxa institucional d'ICE i serveis de formació del professorat universitari de les universitats espanyoles. Com a tasca dintre d'aquesta xarxa, s'ha elaborat un estudi sobre la formació de professorat novell.

Participació en projectes

- **Portal «Bones pràctiques docents»**

- **UNIDISCAT 2012**

Ajuts a les universitats de Catalunya per col·laborar en el finançament de recursos materials i ajuts tècnics i personals a fi de garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat amb discapacitats. La resolució ha estat positiva i s'han finançat els cursos a través de l'ajut.

- **Programa Desarrollo de proyectos y acciones orientadas a la mejora de la atención integral y empleabilidad de los estudiantes universitarios 2011.**

Títol del projecte: La acció tutorial integral de la Universidad de Barcelona. Actualización de los programas formativos del Instituto de Ciencias de la Educación dirigidos al profesorado tutor. Ministerio d'Educació. Secretaria General d'Universitats. Núm. de registre: CAIE030.

- **Millora de la Qualitat Docent Universitària (MQD) de l'AGAUR.** Com a membre del GIFD, participació en el projecte: Marc de referència competencial per al disseny dels programes de formació docent per al professorat universitari. Coordinat per l'IDES de la Universitat Autònoma de Barcelona.

- **REDICE 2012.** Anàlisi de la incidència dels programes de formació de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona sobre l'actuació del professorat universitari.

- **Proyecto REDU2012:** Propuesta de un marco de referencia competencial del profesorado universitario y adecuación de los planes de formación basado en competencias docentes (2012-2014). 12.000€

- **X Foro Internacional sobre la Evaluación de la Calidad de la Investigación y de la Educación Superior (FECIES).** Nom de la comunicació: «Estrategias para desarrollar las competencias transversales en las titulaciones. Desarrollo y evaluación de competencias transversales». Santiago de Compostela, del 25 al 28 de juny de 2013. Ha donat lloc a un simposi, amb 6 comunicacions i 3 publicacions.

- **IV Congrés Internacional UNIVEST'13** «Estratègies cap a l'aprenentatge col·laboratiu». Girona 4 i 5 juliol 2013. Ha donat lloc a una comunicació i 1 publicació.

Màster en Docència Universitària per a Professorat Novell

Màster propi de la UB, de 60 crèdits, organitzat i coordinat per la Secció d'Universitat de l'ICE.

2n any, edició bienni 2011-2013: 23 alumnes.

Màsters i postgraus

S'han impartit quatre programes de Màster i sis cursos de Postgrau amb un total de 221 participants.

Diplomes de postgrau

- **Trastorns de l'espectre autista: diagnòstic i intervenció**
(8a edició 15 crèdits ECTS)
- **Tutoria i lideratge. Construcció competencial del tutor**
(2a edició 30 crèdits ECTS, hereu d'un programa anterior amb 6 edicions)
- **Estratègies educatives per a la ciutadania global**
(1a edició 15 crèdits ECTS)
- **Lleure, societat i comunitat**
(1a edició 30 crèdits ECTS)
- **Introducció a l'educació i al desenvolupament en un món globalitzat**
(1a edició 15 crèdits ECTS)
- **Educació emocional i benestar**
(11a edició 30 crèdits ECTS)
- **Desenvolupament i capacitats de 0 a 3 anys**
(Coordinació amb parvulari)
(1a edició 30 crèdits ECTS)

Màsters

- **Educació mèdica**
(3a Edició 60 crèdits ECTS) (Programa bianual)
- **Docència universitària per a professorat novell**
(1a Edició, 60 crèdits ECTS a la Universitat d'Antofagasta XILE)
- **Formació de formadors per a la formació permanent del professorat** (4a edició 60 crèdits ECTS)
- **Educació, globalització i transformació social**
(1a Edició, 60 crèdits ECTS)
- **Aprofundiment en el primer cicle d'educació infantil**
(1. Edició 60 crèdits ECTS, té 7 edicions anteriors com a postgrau)

Per informació sobre els programes, continguts, professorat i altres aspectes acadèmics podeu visitar la plana web

<http://www.ub.edu/ice/cursos-de-postgrau-i-masters>

Educació i comunitat

La secció assumeix el compromís de cooperació de la Universitat de Barcelona amb la ciutadania i el territori, i orienta les seves activitats a la millora i actualització de coneixements i competències per al creixement personal i cultural en el context de l'educació i la formació al llarg de la vida. En el curs 2012-2013 s'han continuat les línies de treball iniciades en els cursos anteriors, sobretot les activitats de formació per a professionals i tècnics d'educació i formació vinculats a entitats i institucions socials i educatives, i en la promoció de l'educació i la formació en àmbits no formals per mitjà del treball en xarxa amb diverses entitats (<http://www.ub.edu/ice/educacio-i-comunitat>).

En concret, en el terreny de l'educació per al desenvolupament, la cooperació i la solidaritat, la secció ha consolidat la relació amb la **Fundació Solidaritat UB** i la **Federació Catalana d'ONG** i ha posat en marxa el màster Educació, Globalització i Transformació Social, dirigit a tècnics d'entitats i professorat de tots els nivells preuniversitaris, en matèria de desenvolupament i educació. Així mateix, la secció ha donat cobertura al desenvolupament dels treballs liderats per Eualter amb la finalitat de desplegar un currículum de competències bàsiques des de la perspectiva de l'educació per al desenvolupament. La secció també és present en la Comissió de Codi Ètic de la Federació Catalana d'ONGD.

La secció continua present en diversos fòrums i espais de reflexió i debat de caràcter socioeducatiu, i és membre de comitès científics i grups coordinadors de jornades, simposis i congressos. En concret, participa en els **Debats d'Educació**, promoguts per la Fundació Bofill i la Universitat Oberta de Catalunya. Així mateix, juntament amb el professor Joan Perera, la secció és present en el Comitè Científic del Simposi Llengua, Educació i Immigració. El novembre de 2012 va tenir lloc la vuitena edició d'aquest Simposi amb el títol: Diversitat religiosa, educació integral i cultura democràtica (<http://web.udg.edu/ice/simposi/index.html>).

La secció representa l'ICE en el Fòrum de Persones i Entitats Usuàries, òrgan del Consell de l'Audiovisual de Catalunya que estudia i eleva propostes per als operadors audiovisuals i les persones usuàries, en matèria d'ús i consum audiovisual. Enguany s'ha continuat la tasca en la Comissió de Formació, amb la finalitat de preparar documents sobre aquest àmbit. Així mateix, la secció forma part de la Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual.

En l'àmbit de la formació de persones adultes, la secció ha continuat la relació iniciada els cursos anteriors amb l'entitat EICA (Espai d'Inclusió Casc Antic) que, amb la Comissió de Formació de la Coordinadora de la Llengua de Barcelona, ha dut a terme el seguiment i acreditació de cursos de formació per als seus tècnics i professorat, amb vista a l'organització d'un postgrau propi per a professionals d'aquest sector (<http://formaciocoordinadora.blogspot.com.es/>).

En l'àmbit del lleure, fruit del conveni de col·laboració amb la Fundació Catalana de l'Esplai, s'ha posat en marxa el postgrau Lleure, Societat i Comunitat, dirigit a professionals de l'educació en el temps lliure. També s'ha col·laborat en la publicació d'articles de divulgació en el diari de l'esmentada entitat.

Finalment, la secció ha continuat la seva línia de publicacions digitals relacionada amb els temes que li són propis, amb textos sobre formació de professorat de persones adultes ubicada al Dipòsit Digital de la UB (<http://diposit.ub.edu/>).

**Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya**

Recerca

Aquesta secció ha dut a terme accions per als propòsits següents:

- Desenvolupar la recerca en els àmbits prioritaris de treball de l'ICE.
- Oferir als investigadors de la UB un servei d'informació, suport i assessorament sobre temes de recerca.
- Impulsar la generació i difusió de coneixement de naturalesa interdisciplinària sobre formació en l'àmbit educatiu.
- Promoure la creació d'equips i xarxes de recerca que contribueixin a generar i difondre coneixement interdisciplinaris obre l'ensenyament universitari.
- Difondre la recerca educativa, especialment la recerca sobre docència en els diferents nivells i àmbits educatius.
- Incentivar la participació dels investigadors de l'ICE en projectes competitius.
- Promoure la formació d'investigadors sobre temes de recerca.

Servei d'Assessorament a la Recerca (SAR)

L'objectiu fonamental d'aquest servei és oferir als investigadors un servei d'informació, assessorament i formació sobre temes de recerca.

Des del SAR s'han atès 64 consultes de caràcter metodològic, entre individuals i grupals, a través de les quals s'ha donat assessorament a professorat de la UB i d'altres universitats catalanes, a tesis doctorals de la UB i a personal d'altres institucions. A més, s'ha fet el procés d'assessorament dels grups de recerca del Programa REDICE que han sol·licitat el servei.

Aquest curs acadèmic s'ha dut a terme una activitat de formació sota demanda:

- Un curs dirigit als membres del Grup de Recerca d'Entorns i Materials per a l'Aprenentatge (GR-EMA), grup de recerca consolidat adscrit a l'ICE, sobre «Estadística Bàsica». Aquesta activitat va tenir una durada de nou hores i es va dur a terme durant el mes de juliol de 2013.

En el marc de la coordinació amb altres institucions, al desembre de 2012 s'ha signat un conveni amb l'Institut de Ciències de l'Educació de les Illes Balears mitjançant el qual es compartiran els serveis d'assessorament a la recerca d'ambdues institucions.

El SAR ofereix també alguns serveis complementaris:

- Introducció amb lector òptic de dades quantitatives
- Anàlisi de dades quantitatives

El SAR disposa d'un espai web per fer consultes http://www.ub.edu/ice/ajudes_recerca_innovacio/servei-dassessorament-la-recerca i d'un altre espai per obtenir informació documental i de suport sobre la recerca http://www.ub.edu/ice/ajudes_recerca_innovacio/recursos-de-suport-la-recerca).

Cursos de formació en recerca

Enguany s'han fet dos cursos de formació, que s'han dut a terme dins el Pla de formació permanent del professorat universitari de la UB. Concretament, s'han dut a terme les activitats formatives següents:

Títol del curs	Durada	Professorat
El gestor de bibliografia RefWorks 2.0	30 h	Carme Alpáñez
Recerca en obert: difusió sense barreres	6 h	Ignasi Labastida

Com a col·laboració amb altres institucions, Francesc Martínez, cap de la Secció de Recerca de l'ICE, ha dut a terme el curs de formació «El disseny d'una metodologia quantitativa» dins l'àrea de suport a la recerca del Pla de formació específic per al personal docent i investigador de la Universitat de les Illes Balears amb una durada de quatre hores, al mes de gener de 2013.

Estades de formació de professorat estranger

Durant el mes de setembre de 2012 dues professors de la Universidad de Guadalajara (Mèxic) han fet una estància en modalitat pre-doctoral enmarcada en el programa PIFI 2012 i Becas de Movilidad entre Instituciones Asociadas a la Asociación Universitaria Iberoamericana de Postgrado (AUIP) 2012-2013 amb la finalitat de compartir experiències amb investigadors que treballen en l'àrea d'educació virtual o mixta al nostre Institut.

Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE)

Aquest curs acadèmic s'ha continuat l'edició de la revista electrònica Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE), que es pot consultar al web <http://www.ub.edu/ice/reire.htm>.

La finalitat central d'aquesta publicació és oferir un espai de consulta i difusió de la recerca i de la innovació educativa, especialment sobre docència en els diferents nivells i àmbits educatius. És un espai d'intercanvi entre investigadors i innovadors de l'àrea, i, a més, pretén:

- Fer visible l'activitat i els resultats de recerca i d'innovació en educació obtinguts dins dels projectes i grups de l'ICE de la UB.
- Difondre l'activitat de recerca i d'innovació educativa desenvolupada per col·laboradors externs, principalment personal investigador del territori català, però també de la resta del món.
- Oferir documentació i recursos de suport a la recerca i a la innovació educativa, d'utilitat per al personal investigador.

- Esdevenir un fòrum de debat i intercanvi sobre qüestions d'innovació i recerca educativa.

Aquesta revista està incorporada als espais de Revistes Científiques de la Universitat de Barcelona (RCUB) i de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO). Es publica dues vegades a l'any, concretament als mesos de gener i juliol. A més, està gestionada amb l'estàndard internacional Open Journal Systems (OJS).

Actualment REIRE està indexada a Academic Journals Database, Dialnet, DICE, DOAJ, IN-RECS, JournalTOCs, Latindex, MIAR, REDINED, RESH i UL-RICH'S; i manté el segell de qualitat com a «Revista reconeguda» per la Universitat de Barcelona.

Durant el curs 2012-2013 s'han publicat els números 1 i 2 del volum 6 de la revista, amb la quantitat següent d'articles:

Secció de la revista	Nº articles
Estudis i tendències	3
Articles de recerca	6
Articles d'innovació	4
Fitxes i articles metodològics	2
Ressenyes de llibres	5

D'acord amb les estadístiques disponibles a la plataforma RACO, el nombre de consultes a REIRE durant els anys 2012 i 2013 ha estat de 18.511.

Programa de recerca en docència universitària i equips de recerca

El Programa de Recerca en Docència Universitària de l'ICE de la UB, gestionat per la Secció de Recerca, té com a objectiu promoure la creació d'equips i xarxes de recerca que contribueixin a generar i difondre coneixement interdisciplinari sobre l'ensenyament universitari.

A l'inici d'aquest curs es va resoldre la Convocatòria REDICE-12. En aquesta convocatòria s'han prioritzat els projectes de recerca que s'emmarquin dins d'alguns dels temes següents:

1. Impacte d'accions formatives.
2. Competències dels estudiants i del professorat.
3. Competències ètiques en la formació universitària.
4. Competències transversals de la UB.
5. Metodologies d'avaluació continuada.
6. Suport dels entorns virtuals en la formació universitària.
7. Transició a la universitat.
8. Relació entre l'ensenyament universitari i el món laboral.
9. Estudis de seguiment de titulats.
10. El gènere en la docència universitària.
11. Models de gestió i coordinació del professorat en docència universitària.

Han resultat seleccionats 44 equips de recerca, 22 amb assignació econòmica i 22 sense assignació econòmica. Els equips han estat treballant durant aquest curs. En alguns casos, han requerit l'assessorament metodològic de l'ICE i s'espera tenir un informe en format de comunicació científica que reculli els avenços o els resultats de la recerca desenvolupada durant el proper curs acadèmic.

Al mes de maig de 2013 s'ha resolt la convocatòria de l'acció complementària (REDICE-ACCIO-13) per als projectes de recerca que gaudien del REDICE-12. Aquesta acció complementària tenia com a objectiu principal complementar el finançament atorgat als projectes seleccionats durant la convocatòria REDICE-12 per donar suport a aquelles fases del pla de recerca que el REDICE-12 no va poder finançar degut a les seves restriccions pressupostàries. Han resultat seleccionats 30 equips de recerca tots amb assignació econòmica.

Grups i projectes de recerca

L'ICE té adscrits dos grups de recerca consolidats: el Grup de Recerca per a l'Estudi del Repertori Lingüístic (GRERLI), dirigit pel professor Joan Perera i per la professora Liliana Tolchinsky, i el Grup d'Entorns i Materials per a l'Aprenentatge (GR-EMA), dirigit per la professora Begoña Gros i pel professor Artur Parcerisa.

Aquests grups han participat en els projectes de recerca següents:

- «Hacia el dominio experto de la lengua: estudio comparado del desarrollo del repertorio lingüístico nativo y no nativo en castellano y catalán». Ministeri de Ciència i Innovació. EDU2009-08862. 2010-2013. Investigador principal: Joan Perera Parramon.
- «Las condiciones de aprendizaje de la comprensión lectora». Ministeri de Ciència i Innovació. EDU2009-10321. 2010-2013. Investigadora principal: Liliana Tolchinsky Brenman.
- «The Seventh Annual Open Education Conference OER: Impact and Sustainability». Ministeri de Ciència i Tecnologia. EDU2010-10022-E. Investigadora principal: Begoña Gros Salvat.

- «Usos de las TIC entre los estudiantes universitarios: perspectiva académica y social de los procesos de aprendizaje mediados». Proyecto I+D EDU2009-12125. Investigadora principal: Begoña Gros Salvat.
- «BESTrailer Boost European higher education through multimedia, challenges, Trailers for intercultural dialogues». Programa Erasmus-Cordis Europa. Projecte 401719. 2012-2014. Investigadora principal: Begoña Gros Salvat.
- «Red temática sobre Aprendizaje Colaborativo en Entornos Virtuales (RACEV)». Ministeri de Ciència i Innovació. EDU2010-09535-E. 2011-2013. Investigadora principal: Montse Guitert Catusas.
- «Just-in-time and just-for-me: hacia la autogestión del aprendizaje en un entorno personal ubicuo». Ministeri de Ciència i Innovació. IPT-2011-1253-430000. 2011-2013. Investigadores principals: Begoña Gros Salvat i Iolanda Garcia.

Adicionalment, s'ha participat en els projectes següents en el marc de la línia de recerca sobre formació permanent del professorat de la Secció de Recerca de l'ICE:

- «Anàlisi de les competències del formador/a de formadors/es del professorat per a la previsió i resolució de conflictes en l'àmbit escolar». Institut Català Internacional per a la Pau. 2011RICIP00019. 2011-2013. Investigadora principal: Maria Teresa Colén Riau.
- «Desarrollo del conocimiento profesional a través del plan de estudios del grado de maestro en educación primaria. Perspectivas del alumnado y el profesorado». Ministerio de Economía y Competitividad (MINECO). Projecte I+D+i, coordinado con la Universidad de Santiago de Compostela. EDU2012-39866-CO2-02. 2013-2015. Investigadora principal: Maria Teresa Colén Riau.

Ajuts de recerca

S'han obtingut els ajuts següents:

- Ajut per a revistes científiques del Vicerectorat d'Informació i Comunicació de la UB. Subvenció per l'import de 1.000 euros. Mitjançant aquest ajut s'ha finançat la correcció lingüística dels articles de la revista.

Estudis

Durant aquest curs s'ha finalitzat l'estudi encarregat per la Diputació de Barcelona que té com a objectiu l'avaluació del Pla General de Formació 2012 de la Diputació de Barcelona. Aquest estudi, coordinat per Francesc Martínez Olmo, de la Secció de Recerca de l'ICE, es va iniciar al juny del 2012 i ha finalitzat al desembre de 2012.

Participació en congressos i jornades

S'ha participat en les activitats següents:

- European Conference on Educational Research «The Need for Educational Research to Champion Freedom, Education and Development for All», al mes de setembre de 2012, amb la comunicació «How university students use ICT? Ways to learn and use». Comunicació presentada per Marta López, membre del Grup de Recerca d'Entorns i Materials per a l'Aprenentatge (GR-EMA), grup de recerca consolidat adscrit a l'ICE.
- Jornada «La semipresencialitat en el context de la Xarxa Vives: situació actual i reptes de futur», al mes de setembre de 2012.
- XII CIOIE Congreso Interuniversitario de Organización de Instituciones Educativas, al mes de de-

setembre de 2012, amb la comunicació «La evaluación de la formación permanente en Catalunya». Comunicació presentada per Maite Colén, coordinadora de la línia de recerca sobre formació permanent del professorat de la Secció de Recerca de l'ICE.

- XII Jornada de Docència, al mes de febrer de 2013 amb la conferència «Què és recerca i què és innovació en docència universitària». Conferència feta per Francesc Martínez Olmo, cap de la Secció de Recerca de l'ICE.
- «Segones Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2013)» a l'Institut d'Estudis Catalans, al mesos de febrer i març de 2013.
- Jornada «Tendències i models en l'edició de revistes científiques» a l'Institut d'Estudis Catalans, al mes d'abril de 2013.
- III Congreso Internacional de Convivencia Escolar: Contextos Psicológicos y Educativos, al mes de maig de 2013, amb les comunicacions «La formación permanente del profesorado en educación para la paz en Cataluña», «La formación permanente del profesorado de educación primaria de Cataluña respecto a la educación para la paz. Conceptualización y categorización del proceso de investigación» i «Respuesta formativa institucional a los docentes y a los centros educativos para promover la inclusión y la educación para la paz». Comunicacions presentades per Maite Colén, coordinadora de la línia de recerca sobre formació permanent del professorat de la Secció de Recerca de l'ICE.

Activitats coorganitzades

S'han coorganitzat les activitats següents:

- XIII Seminari Permanent d'Orientació Professional «Pràctiques actuals de l'orientació professional des d'una visió crítica», al desembre de 2012. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb el Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació de la Facultat de Pedagogia de la UB.
- Jornada «La Transició a la Universitat: Una Investigació per a l'Acció», al març de 2013. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb el Grupo de Investigación sobre Transiciones Académicas y Laborales (TRALS) de la UB.
- «Jornada científica internacional. Procesos socioeducativos para la reunificación familiar», al juliol de 2013. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb el Grupo de Recerca en Intervencions Socioeducatives en la Infància i la Joventut (GRISIJ) de la UB.

Publicacions

Durant el curs 2012-2013 l'ICE ha continuat promovent la publicació d'estudis i informes relacionats amb l'educació a través de les seves col·leccions de llibres i revistes.

Llibres

Col·lecció Cuadernos de Educación

En col·laboració amb l'editorial Horsori

- **Lenguaje y aprendizaje en el aula multilingüe**, de E. Coelho, J. Oller y J. M. Serra. 2013
- **Evaluación de centros para la mejora de la calidad**, de X. Chavarría y E. Borrell 2013

<http://www.ub.edu/ice/node/45>

Col·lecció Quaderns de Docència Universitària

Edició digital en català i castellà.

- **Competències transversals a les titulacions de grau de la Universitat de Barcelona**. Sayós, R. (coord.) 2013
- **Rúbriques per a l'avaluació de competències**. Alsina, J. (coord.)
- **De la detecció de les necessitats formatives de caire pedagògic a l'elaboració d'un pla de formació a la universitat**. Arànega, S.

<http://www.ub.edu/ice/node/57>

Col·lecció Educació Universitària

En col·laboració amb l'editorial Octaedro.

- **La escritura académica a través de las disciplinas.**
L. Tolchinsky (coord.)
- **Empleo y trabajo de los graduados universitarios.**
J-G. Mora, H. Schomburg y U. Teichler (comps.) 2013
- **La semipresencialidad como respuesta a los nuevos retos de la universidad.**
J. Simon, C. Benedí y C. Blanché
- **La expansión del conocimiento en abierto: los MOOC.**
E. Vázquez, E. López y J.L. Sarasola
- **Social learning and Web 2.0.**
C. Bartoletti y J. M. Muñoz Rodríguez
- **Las políticas de formación profesional en España y en Europa: perspectivas comparadas.**
M. Torre y A. Luzón
- **Enseñar y aprender en la Universidad.**
A. Escofet y G. Bautista

<http://www.ub.edu/ice/node/47>

Revistes

Temps d'educació

Revista de pedagogia que publica treballs referits a l'educació i la formació en tots els àmbits i nivells.

- **Núm. 44.**
Monografia: Fragments d'història cultural per a una composició pedagògica: propostes per pensar l'experiència educativa
- **Núm. 43.**
Monografia: Pedagogies del compromís: mirades pluridisciplinàries
- **Núm. 42.**
Monografia: Música i poesia, punts de trobada

<http://www.raco.cat/index.php/TempsEducacio>

Enseñanza de las ciencias sociales

En col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona.
Revista dedicada a la investigació en didàctica de la geografia, la història i les ciències socials en general.

- **Núm.12.**

<http://www.raco.cat/index.php/EnsenanzaCS>

Revista d'innovació i recerca en educació (REIRE)

Revista electrònica de consulta i difusió de la recerca educativa, especialment de la recerca sobre docència en els diferents nivells i àmbits educatius.

- 2013, Vol. 6, núm. 1
- 2012, Vol. 5, núm. 2

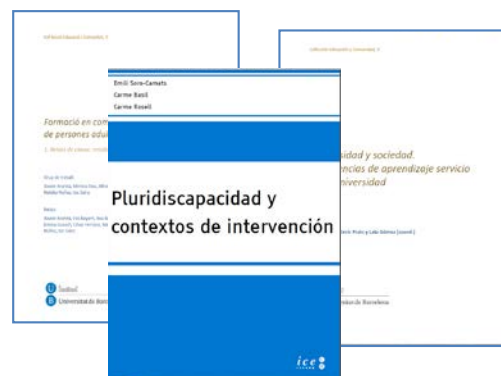
<http://www.raco.cat/index.php/REIRE>

Publicacions digitals

Educació i Comunitat octubre 2012-juliol 2013

- **Pluridiscapacidad y contextos de intervención.**
Soro-Camats, Emili et al.
- **Formació en competències bàsiques de persones adultes: la diversitat a l'aula 1. Relats de classe, retalls de vida (I).**
Aranda, Xavier (Aranda Nicolàs) et al.
- **Universidad y sociedad. Experiencias de aprendizaje servicio en la universidad.**
Rubio i Serrano, Laura; Prats Gil, Enric; Gómez, Laia
- **Formació en competències bàsiques de persones adultes: la diversitat a l'aula 1. Relats de classe, retalls de vida (II).**
Aranda, Xavier (Aranda Nicolàs) et al.
- **Formación en competencias básicas de personas adultas: la diversidad en el aula 1. Relatos de clase, retazos de vida (I).**
Aranda, Xavier (Aranda Nicolàs) et al.
- **Formación en competencias básicas de personas adultas: la diversidad en el aula 1. Relatos de clase, retazos de vida (II).**
Aranda, Xavier (Aranda Nicolàs) et al.

Jornades i Congressos

- **VIII Jornades de Música.**
Les competències bàsiques en l'educació musical.
Mª Antònia Pujol et al.
- **IX Jornades d'educació emocional.**
Educació emocional i valors.
Barredo Gutierrez, Blanca, et al.

